

En ud af hundrede. Om unge og skizofreni er en let læselig og nem fordøjelig håndbog om vigtigheden af, samt vejen til, tidlig opsporing af udviklingen af skizofreni hos særligt sårbare, unge. Med denne bog søger Anne Cathrine Bomann at skabe opmærksomhed omkring en ofte misforstået diagnose, at aftabusere tilstanden, nedlægge myter samt at konkretisere og afmystificere nogle af de mest gense symptomer for på den måde at få os til at handle hurtigere med udredning og behandling til netop disse unge.

Dette gør hun på overskuelig vis med kapitler inddelt i en ganske pædagogisk rækkefølge, der giver en god læservenlighed samt forståelse for tilstandens kompleksitet. Først giver hun en gennemgang af skizofreni i et historisk perspektiv samt forklaring på, hvem der rammes af tilstanden. Herefter følger en skitsering af hvilke tidlige tegn, der kan opstå samt en beskrivelse af henholdsvis positive samt negative symptomer at være opmærksom på. Hvortil hun også kommer omkring kompleksiteten og komorbiditet bag tilstanden, der netop er så vigtig at have for øje. Efterfølgende dykker hun ned i, hvordan man håndterer, hvad hun kalder "den svære samtale" med den unge, der muligt er ramt af skizofreni, samt hvorledes, behandling finder sted. Afslutningsvis runder hun værket af med et opløftende blik på tilstanden, vejen til bedring samt nogle af de mere positive kvalitative oplevelser, tilstanden også kan have med sig. Bagerst i bogen følger blandt andet en kort opridsning af de nogle af de allerede gennemgåede advarselstegn, der kan være på tilstedeværelse af lidelsen hos en ung, links samt henvisninger til relevante foreninger og øvrig litteratur omkring skizofreni samt en fyldestgørende ordforklaring på flere af de fagtermer, der optræder bogen igennem.

Både med sin meget pædagogiske og levende skrivestil samt sprog såvel som bogens ukomplicerede gennemgang af det mest basale og essentielle viden omkring tilstanden skizofreni, henvender denne bog sig til et bredt publikum. Umiddelbart appellerer bogen mest oplagt til fagpersoner, der på den ene eller anden facon kommer i kontakt med unge skizofrene, og særligt vil den være en glimrende og ligetil indføring i lidelsens mangefacetterede natur for ansatte inden for social- og beskæftigelsesområdet, der har med unge mennesker at gøre. Men der er ingen hindring for, at ikke også eksempelvis pårørende til skizofreniramte unge eller fagpersoner med interesse i tilstandens udtryk hos unge mennesker vil kunne have god gavn af den viden og håndgribelige indføring, værket så fint giver i netop denne komplekse sammenhæng, der kan være mellem en diagnose af denne type samt de udfordringer, der som oftest helt normalt følger med at være ung.

Gennem værket er flere cases af unges historier, der hver især bidrager til at skabe et nuanceret billede af særligt de netop gennemgåede i kapitler forinden. De forskellige cases er med til at sætte de mere teoretiske beskrivelser i perspektiv og fungerer som en god afrunding på de forudgående kapitler, hvor beskrivelser bliver mere virkeliggjorte gennem konkrete eksempler ved faktiske personers lidelser. At værket præsenterer sådanne cases går godt i spænd med dets gennemgående gode pædagogiske stil og er desuden interessante historier at koble sin nyerhvervede viden op på og kunne relatere til i forhold til et allerede etableret kendskab. Selv arbejder jeg blandt andet med umiddelbart uddannelsesparate, hvoraf der er en stor gruppe af sårbare unge mennesker her i Danmark, der desværre alt for ofte og alt for let kan blive misforstået i deres vej gennem systemet. Dette er noget af det, som Anne Cathrine Bomann søger at gøre op med, og det var en fryd for mig at læse, at andre brænder for samme sag som jeg selv. Derfor vil jeg heller ikke tøve med at anbefale bogen til andre, der i deres daglige virke arbejder med sårbare unge mennesker, eller som generelt set blot måtte have en interesse i at lære mere om skizofrenidiagnosen.

Alt i alt fandt jeg bogen meget interessant og velskrevet. Jeg savnede dog ofte mere uddybende beskrivelser af særligt de studier, der indimellem kun flygtigt blev berørt. På samme vis hændte det flere gange i løbet af min læsning, at jeg blev efterladt med en følelse af, at der manglede mere tyngde i de fremlagte beskrivelser. Dette er dog lige så meget en kritik, som det er en force ved netop denne bog. Det er godt billede på, at man får lyst til at vide mere, ligesom simpliciteten er en af de styrker, bogen besidder i forhold til netop også at kunne læses af andre end psykologer med viden inden for området.

Af Susanne Lip, cand.psych.

